

են լուել, ուրուրեք լուում են միայն հոգոցներ և գլորուում են արցունքներ, Լսեցէք, ասում է երկարացնելով իւր ձայնը և. Յովհաննէ, ինձ, ինչպէս և բոլոր քահանաներին, Աստուած տուել է իշխանութիւն թողնելու մարդկանց մեղքերը, Այժմ խոնարհեցրէք ձեր գլուխները, ես կը կարգամ արձակման աղօթքը և դուք Աստուծուց ձեր մեղքերի համար թողութիւն կըտամնաք, Ի՜նչ փառաւոր և խորհրդաւոր բոպէ, երկինքը երկրի հետ հաշտուում է, Աղօթքից յետոյ բոլորն էլ իրենց թեթեւացած էին զգում, կարծես մի ահագին բեռը ընկած լինէր նոցա կրծքից, Մեղքի ծանր բեռից ազատուած, Ժողովուրդը ազատ շունչ քաշեց և շնորհակալութեան արցունքը աչքերին նայում էր իւր բարի հովուին, որ իւր ոչխարներին մեղաց խաւար անդունդներից հանեց առաքինութեան լուսաւոր ճանապարհի վերայ, որ տանում է գէպի երկնաւոր Հօր լուսապայծառ օթեանը:

Քաղուածօրէն թարգ. «Вирж. Вѣд.» Կ. Վ.

ՕՏԱՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ.

ԹՈՒՍԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻ.

— Անցեալ 1900 թ.-ի գեկտեմբերի 15-ը ռուսաց եկեղեցու համար նշանաւոր օրերից մէկն էր: Այդ օրը ամբողջ ուղղափառ Ռուսաստանը ամենայն շքեղութեամբ և վայելչութեամբ տօնեց իւր եկեղեցու բեղմնաւոր մշակներից մէկի՝ Խերսոնի եպիսկոպոս Իննոկենտիոսի ծննդեան հարիւրամեայ տարեդարձը: Ռուսաց կրօնական մամուլը նրա յիշատակին նուիրեց դանազան յօդուածներ, որոնց մէջ ի վեր էր հանում նորա մատուցած ծառայութիւնները և այն օգուտն ու դարկը, որ նա տուեց ռուս սերնդի կրօնական—բարոյական դատաւարակութեան դործին: Մի թեթեւ դադափար տալու համար այն տօները և հանգէտները մատեն, որոնք գեկտ. 15-ին տեղի ունեցան դանադան դպրոցական և եկեղեցական հաստատութեանց մէջ, առաջ կըբերէր Դերով. вѣст.-ի № 51—52 —ի այն յօդուածը, որ նուիրած է Իննոկենտիոս եպիսկոպոսի յիշատակին:

Այդ օրը Ս. Պետերբուրգի հոգևոր ճեմարանի եկեղեցում ի յիշատակ հանգուցելոյն պատարագ մատուցուեց, որից յետոյ կատարուեցաւ հոգեհանգիստ ի ներկայութեան ճեմարանի տեսչի, ուսուցչական խմբի և ուսանողների:

Պատարագի ժամանակ ճեմարանի Տեսուչ Բորիս եպիսկոպոսը՝ մի սրտառու զամբանա-

կան արտասանեց, որի մէջ համառօտ քայց կըտրուէ կերպով մասնանիշ արաւ այն օգուտները, որ ստացաւ Ռուսաց եկեղեցին հանգուցեալի թէ՛ մանկավարժական և թէ՛ եկեղեցական-վարչական առարկիցում մատուցած ծառայութիւնից: Եկեղեցական հանգիսից յետոյ, նոյն օրը ժամի 1-ին տեղի ունեցաւ Հոգևոր ճեմարանի դահլիճում մէկ երկրորդ հանգէտ, ուր ներկայ էր ամբողջ ճեմարանական խումբը: Այստեղ խօսեց աստուածաբանութեան ուսուցչակետ Լոպուխինը: Ծառախօս ուսուցչակետը աշխատեց ցոյց տալ այն յառաջադիմութիւնը, որ Հոգ. ճեմարանն ունեցաւ հանգուցեալի վեց տարուայ պաշտօնավարութեան ընթացքում: Սակայն, ասում է Լոպուխինը, հանգուցեալ Իննոկենտիոս աւելի յայտնի է իւր աստուածաբանական գիտնական աշխատութիւններով, որոնց մէջ առանձնապէս ուշադրութեան արժանի է «Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի երկրաւոր կեանքի վերջին օրերը» երկը:

Լոպուխին վերջացրեց իւր խօսքը, շեշտելով նրա հովուական այն արեւութիւնն ու քաջութիւնը և այն ինքնուրացութիւնը, որ նա ցոյց տուեց Ղըբմի պատերազմի ժամանակ, որին հետեց երգեցիկ խմբի «Влажени людие» հոգևոր երգը: Հանգէտը փակուեց Տեսչի աղօթքով և բարեմաղթութիւններով:

* *

— Դերով. Вѣдом. շարաթաթերթի անցեալ տարուայ № 51-ի մէջ տպուած է Պերմի և Պենզայի հոգևոր դպրանոցների գոյութեան հարիւրամեայ յօդուածն ի հանգիսի նկարագրութիւնը: Նոյեմբերի 10—12 Պերմում մեծաշաք հանգէտով կատարուեցաւ տեղական հոգևոր դպրանոցի հարիւրամեայ յօդուածն տօնը, որին մասնակցում էր տեղական հոգևորականութիւնը իւր առաջնորդով, Ժողովուրդը և հետո տեղերից եկած պատգամաւորներ: Պատարագից յետոյ դըպրանոցի դահլիճում կատարում է օրուայ խնական տօնը, ուր աւուր պատշաճի ճառեր արտասանուելուց յետոյ, երեկոյեան տեղի է ունենում երաժշտա—գրականական երեկոթ, որին մասնակցում էին դպրանոցի աշակերտները և այն պատգամաւոր հիւրերը, որոնք այնտեղ էին եկած լայնածառալ Ռուսաստանի դանադան կողմերից: Նոր ձևով և շքեղապէս կատարուեցաւ նոյեմբերի 26-ին Պենզայի հոգևոր դպրանոցի հարիւրամեակը:

* *

— Ռուսաց հոգևոր դպրոցների թիւը օր օրի վրայ շատանում է: Անցեալ նոյեմբերի 8-ին Սամարա դուստի Օրշառովկա գիւղում բացուեցաւ մէկ դպրոց, որի նպատակն է եկեղեցական—ժողովական միդատեան և երկդատեան դպրոցների համար ուսուցիչներ պատրաստել:

— Ըրք. Вѣд. շարաթաթեթի ասելով գեղ-
տեմբերի 1 ին Կ. Պոլսում բացուել է ռուսաց մի
գլխով, որի սկզբնաւորութիւնը խիստպէս պատ-
կանում է Կ. Պոլսի նախկին գետպան նեղիգովին,
բայց սակայն շունենալով գլխովը գետանջին
համապատասխան յարմար շէնք և ոչ էլ կանոնա-
ւոր կրթութեան տէր ուսուցիչներ, գլխովը
չէր կարողանում ուղարկած յաջողութիւնը
ունենալ: Իսկ այժմ տեղական գետպանի շնոր-
հիւ վերածուած է կանոնաւոր վիճակի և իւր
ծրագրով համապատասխանում ռուսաց վաճա-
ռականական գլխովներին: Պիտի աւանդուն
Ռուսաց լեզու, յունարէն, ֆրանսերէն և տաճկե-
րէն, գաւառականութեան լեզուն Ռուսերէն է:
Գլխովը պահպանութեան համար տարեկան նշա-
նակուած է 5000 ռուբլի:

* *

— Գեղեւմ. 10-ին Ս. Պետերբուրգի քաղա-
քային տան դահլիճում տեղի ունեցաւ Ռուսաց
միտինդերական ընկերութեան ընդհանուր ժո-
ղովը նախադաճութեամբ Մոսկուայի մետրո-
պոլիտի. ժողովին մասնակցում էին բարձրաստի-
ճան եկեղեցականներ և ուրիշ անդամներ: Ըրք.
Вѣдом. ի ասելով այդ ընկերութիւնը բոլորել է
արդէն իր գոյութեան 30—ամեակը և առաջ է
բերում ընկերութեան այդ ժամանակի ընթաց-
քում ունեցած դործունէութեան արդիւնքը, որ
հեռեւեալն է: Մինչև այժմ հեթանոսներից և մահ-
մետականներից քրիստոնէայ են դարձել 121,207
հոգի: Ծախք եղել է 4000,000-ից աւելի: Ընդամ-
ների թիւը հասնում է մինչև 15000-ի: Ընկերու-
թիւնը յոյս է տածում ապագայում աւելի մե-
ծամեծ յաջողութիւններ ունենալ:

* *

— Հիւսիսային Ամերիկայի Վատառակուա—
Պա քաղաքում ռուսերէն լեզուով հրատարա-
կուող մի թերթ աղորդում է: որ անցեալ նո-
յեմբերի 4-ին յիշեալ քաղաքում հրատարուել է
Ռուսաց եկեղեցու օծման արարողութիւնը և նոյն
ամսի 12-ին նոյնանման եկեղեցում հանգէս է
տեղի ունեցել նաև Միկէնպոբու Պա քաղաքում:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՈՒ

Ն. Ս. ՕՔՐՈՒԹԻՆՆԸ ՏՓԻԽՍՈՒՄ.

Անցեալ համարի մէջ հաղորդել էինք
յունուարի 11-ին, առաւօտեան 7 ժամին Ս.
Հայրապետի ժամանումն ի Տփլիս: Նոյն օրը

Ն. Սրբութեանը այցելութեան են եկել Թիֆ-
լիսի նահանգապետ պ. Սիւնիք և քաղաքա-
պետ Ս. Վ. Եւանդուլեանցը Ն. Սրբութեան
ողջամբ դայուսար շնորհաւորելու: Նոյն նպա-
տակով յուն. 12-ին այցելել է Թիֆլիսի կո-
մենդանտ պ. Սիւսերը: Յունուարի 18-ին
Հարաթ օր. Ս. Հայրապետը այցելութիւն է
տուել Կովկասի կառավարչապետ գեներալ ա-
դիւտանտ իշխան Գ. Ս. Գալիցինին, նորա
օգնական գեներալ լեյտ. Թրեդէին և նահան-
գապետ Սիւնիքին: Ն. Ս. Օժուլեան յուն-
ուարի 14-ին այցելեց Թիֆլիսի նահանգի
աշխուականների նպարապետ իշխան Միկիլո-
փոս այցելութեան եկաւ գեներալ թրեդէ
իսկ Յուն. 15-ին իշխան Գալիցին:

— Յուն. 15-ին Ն. Սրբութեան անուա-
նակոչութեան հանդէսը կատարուել է ցան-
կալի շքով: Հայրապետական մաղթանք է կա-
տարուել թեմակալ Տ. Գեորգ արքեպիսկոպո-
սի, Անանիա եպիսկոպոսի, ներկայ վարդապետ-
ների և բաղմաթիւ քահանաների մասնակցու-
թեամբ Ս. Նշան եկեղեցում: Նոյն օրը մեծ
Տօնապետի աջը համբուրելու են ներկայացել
Ներսիսեան գլխովը հոգարարութիւնը, ու-
սուցչական խումբը, կուսանաց վանքի միաբա-
նութիւնը, Թիֆլիսի ամբողջ հոգեւորականու-
թիւնը և ուրիշ բաղմաթիւ պատուաւոր ան-
ձինք: Ի միջի այլ բարձրատիճան մարդկանց
Ն. Սրբութեան այցելել է և Պարսից ընդհա-
նուր հիւպատոսը: Ստացուած են բաղմաթիւ
շնորհաւորական հեռագիրներ այլ և այլ քա-
ղաքներից: Վանքի աւագ եկեղեցու բակն ու
ղանգակատունը շքեղութեամբ լուսաւորուած
էր այն երեկոյեան:

— Յուն. 16-ին երեկոյեան 7 ժամին Ս.
Հայրապետը ճաշի էր հրաւիրուած Կովկասի
կառավարչապետ իշխան Գալիցինի մօտ:

«Кавказъ» պաշտօնական թերթը հե-
տեւան է յայտնում այդ մասին. Պալատի
եկեկորականութեամբ լուսաւորուած պարս-
կական դահլիճում սեղան էր ձգուած 26 հո-
գու համար սեղանը շատ գեղեցիկ զարդա-
րուած էր կանաչով և ծաղիկներով: Ս. Հայ-
րապետը բազմել էր սեղանի գլխին մի կողմը
իշխան Գալիցին, իսկ միւս կողմը նորա ամու-
սին իշխանուհի Մարիա Խեղոբովնան: Ճաշին